

KASTAMONU - ÇANKIRI-KIRIKKALE ENERJİ FORUMU 12-13 MAYIS 2007

EMO Ankara Şubesi tarafından düzenlenmekte olan İç Anadolu Enerji Forumu'nun 7. Alt Forumu olan Kastamonu- Kırıkkale- Çankırı Enerji Forumu 12 Mayıs 2007 tarihinde BEDAŞ Kastamonu İşletme Müdürlüğü Konferans Salonu'nda yapıldı.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Kastamonu-Kırıkkale-Çankırı İl Temsilcilikleri tarafından gerçekleştirilen forumun açılış konuşmasını EMO Kastamonu İl Temsilcisi Metin Uzunkara yaptı.

EMO Ankara Şubesi'ne bağlı diğer temsilciliklerde düzenlenen alt forumlar gibi Kastamonu-Kırıkkale-Çankırı illeri Enerji Forumu'nun da İÇEF'e çok büyük katkılar sunacağı kanaatinde olduğunu söyleyen Uzunkara, "Tarımdan alternatif enerji kaynaklarına kadar oldukça geniş bir çerçevede enerji sorunlarının incelendiği alt forumların İç Anadolu Bölgesi'nin büyüklüğünü ve çeşitliliğini İÇEF'te gündeme getireceğini ve bölgenin adım adım incelenmiş, tartışılmış sorunlarının çözüleceğini umuyorum" dedi.

En temel kamusal hak olan enerjinin çevreye ve insana zarar vermeden daha verimli kullanılmasını ve yarımların enerjiye sahip olmak isteyenlerin değil de enerjiyi paylaşanların dünyası olmasını temenni eden Uzunkara, "Başta EMO Ankara Şubesi olmak üzere foruma katılan ve forumda emeği geçen herkese saygılarımı sunarak teşekkürü bir borç bilirim. Umuyorum ki, temsilciliklerimizin ufku açan, temsilciliklerimizdeki birikimleri gün ışığına çıkaran bu tarz etkinliklere Şubemizle beraber devam eder ve daha büyük başarıların altına imzamızı atarız" diye konuştu.

Uzunkara'nın ardından konuşan EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş ise, 24 Şubat'ta Ankara'da başlayan İÇEF alt forumlarının sonuna yaklaştıklarını ve 26 Mayıs'ta Erzurum'da

gerçekleşecek olan son alt forumla birlikte bu yoğun maratonun meyvelerini Nevşehir'de gerçekleştirilecek olan İÇEF'te alacaklarını söyledi. Alt forumlarda, Türkiye'de yaşanan enerji sorunlarının sadece bölge ölçeğinde değil ulusal ölçekte irdelendiğinin altını çizen Pektaş, söylenecek sözlerin bitmediğini, bu forumlarla toplumun her kesiminden insanların fikirlerinin dinlendiğini ve Haziran ayında gerçekleştirilecek İÇEF'te bu bilgi ve birikimlerden yararlanacaklarını belirtti.

Foruma katılan AKP Kastamonu Milletvekili Musa Sivacıoğlu da, TBMM Enerji Komisyonu Başkanlığı yaptığı dönemlerde olduğu gibi şimdi de enerji sorunlarının Türkiye'de hüküm sürdüğünü belirterek, İÇEF ve benzeri etkinliklerin bu sorunların çözümüne ışık tutacağı inancında olduğunu söyledi.

Açılış konuşmalarının ardından başlayan forum, Enerji İletimi ve Dağıtım Bölgesel Durum, Enerji Kullanım Alanları ve Verimlilik ve Enerji Kaynakları olmak üzere üç oturumda yapıldı. Oturumlarda yapılan sunumlar ise şöyle:

I. Oturum: Enerji İletimi ve Dağıtım Bölgesel Durum

Oturum Başkanı: Ramazan PEKTAŞ (EMO Ankara Şubesi Başkanı)

Enerji Dağıtım ve İşletme (Zekeriya YAZICI-Başkent EDAŞ Kastamonu Sistem İşletme Müdürü)

Enerji Dağıtımında bir Merkez: Kırıkkale (Dr. H. Murat ÜNVER-Kırıkkale Üniversitesi)

Sanayi Gelişiminde Enerji Etkisi (İbrahim SARAL-EMO Ankara Şube)

II. Oturum: Enerji Kullanım Alanları ve Verimlilik

Oturum Başkanı: Niyazi ÇOPUR (EMO Kırıkkale İl Temsilcisi)

İç Anadolu'da Doğalgazın Yaygınlaşması; Uygulamalar, Sonuçlar (Dr. M. Emin AKAY-Kırıkkale Üniversitesi)

Ülkemiz Şartlarında Sıkıştırılmış Doğalgazlı Araçların Kullanımı (Dr. Yaşar YETİŞKEN-Kırıkkale Üniversitesi)

Enerjide Dışa Bağımlılığın Azaltılmasında Demiryolunun önemi; İç Karadeniz Demiryolu Projesi (Dr. M. Emin AKAY-Kırıkkale Üniversitesi Çevre Araştırma Merkezi)

Binalarda Enerji Sarfiyatı ve Rüzgar Etkisi (Y. Doç. Dr. Ertuğrul ÇAM-Kırıkkale Üniversitesi)

Sanayi ve Konutlarda Enerji Verimliliği (Ö. Faruk ÇAKMANUS-SFC Entegre Orman Ürünleri A.Ş.)

III Oturum: Enerji Kaynakları

Oturum Başkanı: Yaşar TETİŞKEN (Kırıkkale Üniversitesi)

İlgaz Dağı Orman Köylerinde Odun Tüketimine Alternatif Kaynaklar ve Ormanların Korunması (Yrd. Doç. Dr. Sabri ÜNAL-Kastamonu Üniversitesi)

Yenilenebilir Enerji Kaynakları (İsmail MENTEŞ-Orman Müh.)

Termonükleer Enerji ve Yeni Çalışmalar (Erol GÜNİNDİ-EMO Çankırı Temsilcisi)

Kastamonu'da Hidroelektrik Su Kaynakları Potansiyeli (Hayati ÇELENK-DSİ 23. Bölge)

2 8-29-30 Haziran 2007 tarihlerinde Nevşehir'de düzenlenecek olan İç Anadolu Enerji Forumu öncesi yapılan alt forumların yedincisi olan Kastamonu-Kırıkkale-Çankırı Enerji forumu 12 Mayıs 2007 tarihinde Başkent EDAŞ Kastamonu İşletme Müdürlüğü Konferans salonunda yapılmıştır.

EMO Kastamonu İl Temsilciliği'nin ev sahipliğini yaptığı İÇEF forumuna katılım oldukça yüksekti. Toplantıya EMO Ankara Şube Başkanı Ramazan Pektaş, Başkent EDAŞ İşletme Müdürü Akın Şahin ile Kastamonu milletvekili Musa Sivacıoğlu'nun yanı sıra Ankara, Kırıkkale ve Çankırı'dan oldukça katılımcı iştirak etmiştir.

İÇEF Enerji Alt Forumu öncesi düzenleme kurulunda yer alan EMO Kastamonu İl Temsilci Yardımcısı İ.Hakkı Özcebeci ile birlikte Kastamonu'da faaliyet gösteren üç yerel gazete tek tek ziyaret edilmiş olup; İÇEF amaç ve yöntemleri kendilerine aktarılmış, forum program ve davetiye yazıları kendilerine verilmiştir. Ayrıca yine düzenleme kurulunda yer alan temsilci yardımcısı Ertuğrul Durna'nın da yardımları ile iş bölümü yapılarak Kastamonu Valiliği, Belediye Başkanlığı, Kastamonu Üniversitesi, Meslek Odaları, tüm kamu ve özel sektör yöneticileri, ilgili okul yöneticileri tek tek ziyaret edilerek İÇEF program ve davetiye yazıları kendilerine verilmiştir.

İÇEF Enerji Alt Forumu öncesi ve sonrası Kastamonu'da yerel basında oldukça ayrıntılı olarak yer aldı. Açılış konuşmasını EMO Kastamonu İl Temsilcisi Metin Uzunkara'nın yaptığı alt forumda sırasıyla EMO Ankara Şube Başkanı Ramazan Pektaş, Başkent EDAŞ İşletme Müdürü Akın Şahin ve Kastamonu milletvekili Musa Sivacıoğlu tarafından forumun içeriği ve önemi ile ilgili birer konuşma yapıldı.

Enerji İletimi ve Dağıtım Bölgesel Durum, Enerji Kullanım Alanları ve Verimlilik, Enerji Kaynakları konu başlıkları altında yer alan üç oturumda konular ile ilgili olarak kamu kurumları, ilgili kuruluşlar, meslek odaları, sektör temsilcileri ve akademisyenler sunumlar yapmıştır. Bu sunumlarda birbirinden ilginç konular ve çözüm

önerileri ortaya atılmış olup özellikle Kastamonu coğrafyası ile ilgili Ilgaz Dağı Orman Köylerinde Odun Tüketimine Alternatif Kaynaklar ve Ormanların Korunması, Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Kastamonu'da Hidroelektrik Su Kaynakları ve Potansiyeli konu başlıklarında bilgiler aktarılmıştır. Bu sunumların ardından konular tartışmaya açılmış isteyen katılımcılar konular hakkında fikirlerini söylemişlerdir.

DSİ 23. Bölge Müdürlüğü Proje İnşaat Şube Müdürü Hayati Çelenk sunumunda Kastamonu ilinin hidroelektrik enerji potansiyelinin yüksek olduğunu; henüz hiçbirisinin işletmeye açılarak üretime geçmediği bildirilmiştir. Ayrıca Enerji Dağıtım ve İşletme sunumunda Kastamonu Sistem İşletme Müdürü Zekeriya YAZICI enerji dağıtımında bölgesel bazda yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri gündeme getirilmiştir. Buna göre Kastamonu bölgesindeki en önemli sorunun buz yükü ve ormanlık alandan geçen hatlar olduğu belirtildi. Buz yükü ile ilgili deneysel çalışmanın ardından teorik hesapların tekrar gözden geçirilmesinin önemine değinildi. Yine İşletme

Müdürlüğü bünyesinde geliştirilen, elektrik şebekesinin uzaktan izlenmesi ve kontrolüne yönelik cihazın tanıtımı yapıldı. Daha sonra termonükleer enerji ve yeni çalışmalar hakkında sunum yapan EMO Çankırı İl Temsilcisi Erol Günindi füzyon tipi nükleer enerji elde etme yöntemi olan termonükleer enerjiden bahsedilmiştir. Füzyon tipi klasik nükleer enerji elde etme yöntemine göre birim yakıttan daha fazla enerji elde etme ve daha az çevre sorunu oluşturması bakımından karşılaştırılmıştır. Teknolojisinin henüz geliştirme aşamasında olduğu bildirilmiştir. Bu yöntemle enerji elde etmek için iki tip deneysel reaktörün mevcut olduğu ve ayrıca soğuk füzyon da kısaca anlatılmıştır.

Kırıkkale ilinden gelen akademisyenler İç Anadolu'da Doğalgazın Yaygınlaşması, Ülkemiz Şartlarında Sıkıştınmış Doğalgazlı Araçların Kullanımı, Enerji'de Dışa Bağımlılığın Azaltılmasında Demiryolunun Önemi; İç Karadeniz Demiryolu Projesi, Binalarda Enerji Sarfıyatı ve Rüzgâr Etkisi İle Kastamonu SFC Orman Ürünleri A.Ş Teknik Müdürü Ömer Faruk ÇAKMANUS'un yaptığı Sanayi ve Konutlarda Enerji Verimliliği konuları sunulmuş ve tartışmaya açılmıştır.

Yerelerde İÇEF: Kastamonu Örneği

EMO Ankara Şubesi'nin düzenlediği İç Anadolu Enerji Forumu, yerelerde de kendini göstererek büyük bir başarının altına imza attı. Bir bölgenin enerji sorunlarının tartışıldığı ve çözüm önerilerinin gündeme geldiği böyle büyük bir forumda, yerellerin sesini duyurmak oldukça zor bir iştir, ancak Ankara Şube'nin İÇEF'e hazırlık olarak bağlı temsilciliklerinde alt forumlar düzenlemesi, bu forumlarla yerelerde yaşanan enerji sorunlarını daha iyi tespit etmesini ve çözüm arayışına girmesini, bağlantılı olarak da İÇEF'te yerel sorunların daha sağlam bir biçimde gündeme gelmesini sağlayacaktır.

İÇEF 24 Şubat'ta Ankara'da yapılan ilk alt forum ile start aldı ve Eskişehir, Konya, Aksaray, Sivas ve Kayseri'de yapılan alt forumlardan sonra Kastamonu, Çankırı ve Kırıkkale İl Temsilciliklerinin ortaklaşa hazırladığı yedinci alt forum gerçekleşti.

Kastamonu alt forumunda sunum yapan konuşmacılara bakıldığında Kırıkkale İl Temsilciliği'nin bu işi ne kadar benimsediği gözden kaçmamakta. Kırıkkale Üniversitesi'nden katılan konuşmacılar, diğer konuşmacılar gibi tam da İÇEF alt forumlarında yakalanmaya çalışan bölgesel sorunların tespiti ve bu sorunlara bilimsel, akademik bakış açısının ortaya çıkmasına imza attılar.

Forumda toplam üç oturum gerçekleşti şüphesiz ki oturum konularının hiç birini birbirinden ayırmak mümkün değildir. "Enerji İletimi ve Dağıtım Bölgesel Durum, Enerji Kullanım Alanları ve Verimlilik, Enerji Kaynakları" başlıklarında gerçekleştirilen oturumların her birisi gerçekten bilimsel bakış açısıyla, bu işe kafa yorarak emek harcayarak oluşturulmuş sunumlardan ibaretti.

Enerji İletimi ve Dağıtım Bölgesel Durum başlıklı oturumda konuşmacılar Kastamonu ve çevresinin enerji potansiyelini ve kullanılan enerji miktarını bize aktardılar. Enerji Kullanım Alanları ve Verimlilik başlıklı oturumda ise doğalgazın kullanılmasından rüzgâr enerjisi potansiyeline kadar birçok noktada oldukça ilgi çekici verileri karşımıza çıkardı. Ama bu oturumda özellikle dikkati çeken sunum ise foruma Kırıkkale Üniversitesi Çevre Araştırma Merkezi'nden katılan Dr. M. Emin Akay'ın "Enerjide Dışa Bağımlılığın Azaltılmasında Demiryolunun önemi; İç Karadeniz Demiryolu Projesi" başlıklı sunumu idi. Neden karayoluna mahkumuz, demiryolları neden geliştirilmiyor sorularının döndüğü ve her defasında tartışmaların ortak sonucunun "sermaye lobilerinin rant ve çıkar amaçları" olduğu yıllardır tartışılan bu konuya bilimsel ve akılcı yaklaşımlarla cevap verebilecek oldukça önemli bir sunum olduğu kanaatindeyim. Umarız ki 28-29-30 Haziran'da Nevşehir'de

gerçekleştirilecek İÇEF'te de bu konu gündeme gelecek ve EMO Ankara Şubesi'nin İÇEF sonrası hazırlayacağı İÇEF Kitabı ile de bir akademik ve bilimsel cevap olarak yerini alacaktır.

Enerji Kaynakları başlıklı üçüncü oturumda ise konuşmacılar Kastamonu ve çevresindeki yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarını bize aktarırken bu kaynakların kullanılabilir alanları arasında da oldukça değişik yöntemleri sundular. Bu oturumda da dikkati çeken en değişik konulardan birisi EMO Çankırı İl Temsilcisi'nin sunduğu Termonükleer Enerji ve Yeni Çalışmalar başlıklı sunumdu. Termonükleer Enerji hakkında bilgi veren ve bu konudaki son gelişmeleri anlatan Günindi'nin sunumu katılımcıların oldukça ilgisini çekti.

Kastamonu'da gerçekleştirilen İÇEF alt forumu EMO Ankara Şubesi'nin bu yola çıkarken önüne koyduğu hedefi tam anlamıyla yansıtan bir forum olarak gerçekleşti. İÇEF'in yerelerde de gerçekleştirilmesinin temel nedenini hem yerel sorunları yerinde tespit etmek hem de temsilciliklerin birbirleriyle ortak iş yapabilmelerini ve Ankara Şube'nin etkinliklerinin bir parçası olmasını sağlamak olarak düşünürsek, Kastamonu'da gerçekleştirilen bu forum tam da amacına uygun hizmet etmiştir. Kastamonu gibi diğer tüm yerelerde yapılan alt forumların İÇEF'in mizacını oluşturacağı ve sağlamlaştıracağı kanısındayız.